

Czym jest przewodnik

- Jest ważnym towarzyszem turystów, czasem jedynym i niezastąpionym
- Służy aktualnemu, rzeczywistemu turyście
- Jest skierowany do potencjalnego podróżnika
- Pełni funkcję poznawczą
- Pełni funkcję nakłaniającą

Foto: Bieszczady - Czupel

W moim referacie, dzisiaj, ze względu na specyfikę spotkania i mały zasób czasu, chcę jedynie nakreślić znaczenie zasługi Władysława Krygowskiego w zakresie tworzenia turystycznej literatury przewodnikowej. Był on bowiem autorem znakomitych, uznanych przez recenzentów przewodników górskich. Uważa się, że wypracował własny model przewodnika turystycznego, w którym warstwa informacyjna, apeluje nie tylko do wiedzy krajoznawczej turysty ale też do jego przeżyć emocjonalnych, głównie estetycznych i patriotycznych. Utrzymuje się pogląd, że stanowią one dzieła pod wieloma względami nieprześcignione.

Zwyczaj się uważać za **przewodnika** tego, który zabiera grupę ludzi i wędruje z nimi w góry, towarzyszy im, opiekuje się nimi, objaśniając mijane.(2) Nie wszyscy turyści korzystają jednak z takich usług, wybierają natomiast przewodnik – książkę. W obu przypadkach jest on **ważnym towarzyszem turystów, czasem jedynym i niezastąpionym**.

W rozumieniu tekstologicznym, posługując się słowami prof. Kolbuszewskiego, **przewodnik** górski **jest tekstem, który „wiedzie”, prowadzi, oprowadza po danym regionie (...)**, gdzie narrator zastępczo wypełnia rolę przewodnika personalnego – człowieka odznaczającego się specjalnymi kwalifikacjami.(3) Przewodnik w formie książki zarówno **służy aktualnemu, rzeczywistemu turyście** – wówczas ma „przewodzić” (...), czyli sterować zwiedzającym, proponując mu do obejrzenia miejsca i obiekty oraz dostarczając kompendium wiedzy o tychże miejscach i obiektach jak i może być również, (...) **skierowany do podróżnika potencjalnego, który jeszcze się nie zdeklarował** – wówczas przewodnik ma nie tylko proponowane miejsca przybliżyć, ale przede wszystkim zachęcić do ich oglądnięcia. (...) W obydwu wypadkach, przewodnik ma ponadto ułatwić turystyczny pobyt, dostarczając zwiedzającemu **informacji praktycznych**.(4)

Pozostaje więc przewodnik **gatunkiem literatury stosowanej o charakterze (...)** **pragmatycznym** jako tzw. „**partytura zalecanych** (sugerowanych) **użytkownikowi zachowań**”.(5) Realizacja [tych] wskazań ma umożliwić (...) należyte wypełnienie roli turysty, a w konsekwencji **najpożyteczniejsze i najprzyjemniejsze odbicie wycieczki**.(6)